

Könnun á möguleikum á sameiningu Borgarbyggðar og Skorradalshrepps

Íbúafundur
23. janúar 2025

Samstarfsnefnd um sameiningu

Skipuð hefur verið samstarfsnefnd um sameiningu Borgarbyggðar og Skorradalshrepps skv. 119. gr. Sveitarstjórnarlaga. Samstarfsnefndin hefur það hlutverk að semja álit og tillögu sem lögð verður fyrir íbúa í íbúakosningu.

Áhersla er lögð á:

- að draga upp skýra mynd af valkostum íbúa í sameiningarkosningum
- að íbúar, kjörnir fulltrúar og starfsmenn sveitarfélaganna fái að koma að vinnunni til að tryggja að tekið sé tillit til allra sjónarmiða við mótun tillögu og framtíðarsýnar.

Samstarfsnefnd stefnir á að kynna álit sitt og tillögu á vormánuðum ársins 2025 svo kjósa megi um sameiningu að hausti.

Samstarfsnefnd:

- Guðveig Eyglóardóttir, formaður, Borgarbyggð
- Ragnhildur Eva Jónsdóttir, Borgarbyggð
- Jón Einarsson, Skorradalshreppi
- Kristín Jónsdóttir, Skorradalshreppi

Lilja B. Ágústsdóttir er starfsmaður samstarfsnefndar.

KPMG sér um verkefnisstjórn og veitir ráðgjöf og aðstoð við greiningar.

Hvað er búið að gera?

Óformlegar viðræður

Sveitarfélögin áttu í óformlegum viðræðum frá febrúar til júlí 2024. Verkefnishópur á vegum sveitarfélaganna lagði til við sveitarstjórnirnar að ráðist yrði í formlegar viðræður og íbúum gefinn kostur á að kjósa um sameiningu.

Íbúasamráð

Haldnir hafa verið íbúafundir í sveitarfélögunum tveimur til að kynna verkefnið og leita eftir sjónarmiðum íbúa. Íbúafundir verða einnig haldnir fyrir kosningar þegar samstarfsnefnd hefur mótað álit sitt og framtíðarsýn.

Gagnaöflun og greining

Búið er að taka saman upplýsingar um fjárhagsstöðu sveitarfélaganna, skipurit, fyrirkomulag þjónustu, samstarfsverkefni, íbúafjölda, mannfjöldaspáspá, álagningu og fleira. Upplýsingarnar verða uppfærðar þegar ársreikningar ársins 2025 liggja fyrir

Samráð við starfsmenn og kjörna fulltrúa

Haldin hefur verið vinnustofa með lykilstarfsmönnum, kjörnum fulltrúum og nefndarfólki til að kortleggja styrkleika, veikleika, ógnanir og tækifæri í starfsemi sveitarfélaganna. Samstarfsnefnd mun nýta afraksturinn, ásamt niðurstöðum þessa fundar við mótun framtíðarsýnar sinnar.

Hvers vegna sameiningarviðræður?

Stefna stjórnvalda

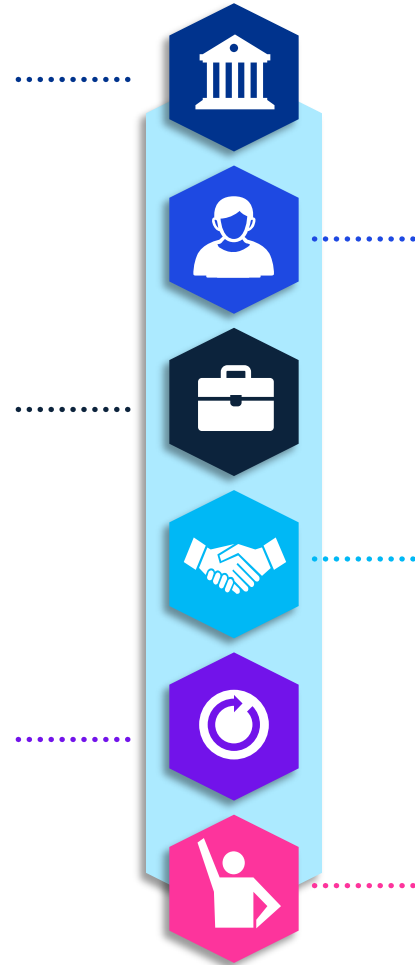
Stefna stjórnvalda er að ekkert sveitarfélag verði undir 1.000 íbúum til að tryggja að þau standi undir lögbundinni þjónustu við íbúana.

Vaxandi kröfur til sveitarfélaga

Lögbundnar skyldur sveitarfélaga eru alltaf að aukast, bæði varðandi verkefni og þær formkröfur sem gerðar eru í stjórnsýslu.

Aukin áhersla á sjálfbærni

Stærri sveitarfélög eru talin líklegri til að geta veitt nauðsynlega þjónustu og staðið undir kostnaði við veitingu hennar en minni sveitarfélög.

Kröfur íbúa til þjónustu

Íbúar þekkja betur rétt sinn og gera meiri kröfur en áður. Þeir bera þjónustu síns sveitarfélags saman við þjónustu annarra sveitarfélaga.

Sameiginlegir hagsmunir

Sameiginlegir hagsmunir og góð reynsla af samstarfi sveitarfélaga í byggðasamlögum og öðrum samstarfsverkefnum leiðir oft til þess að sveitarstjórnarfolk skoðar sameiningu.

Erfitt að manna hlutverk

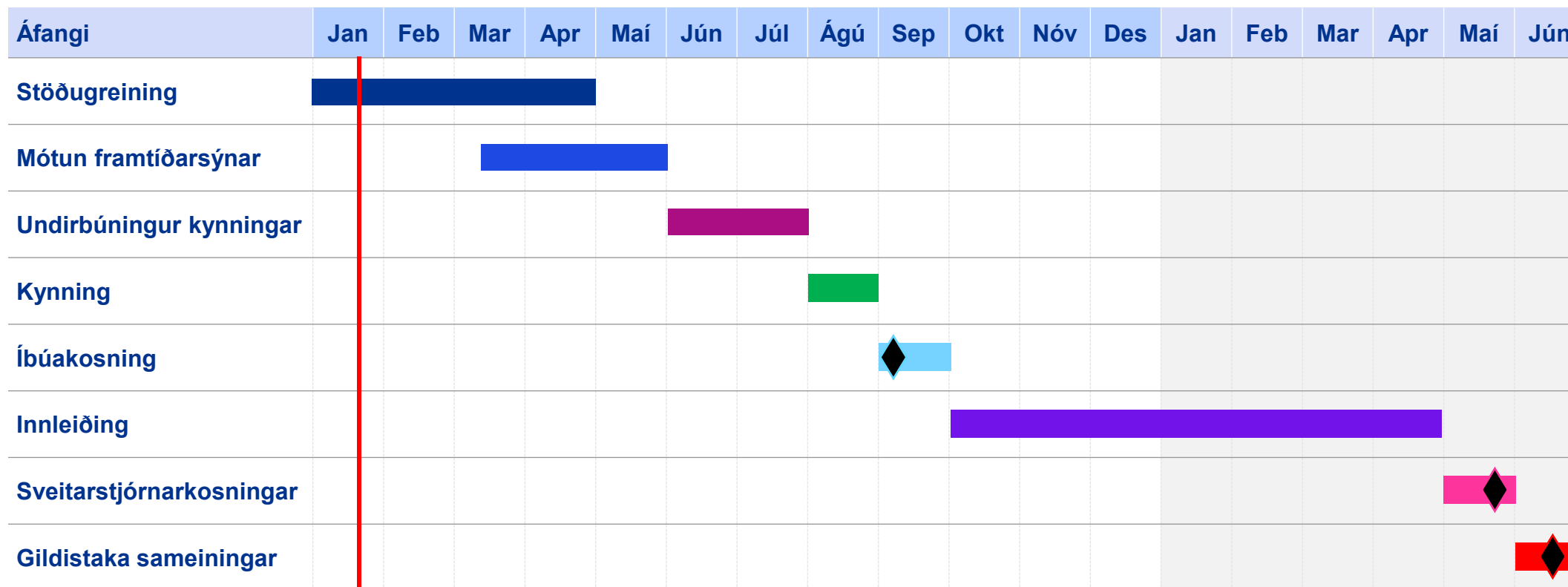
Minnkandi áhugi gerir sveitarstjórnnum erfitt fyrir að manna nefndir og hlutverk fulltrúa sveitarfélagsins í samstarfsnefndum og stjórnnum félaga.

Sameiningarviðræður skv. 119. gr. sveitarstjórnarlaga

Tímalína

Gert er ráð fyrir að viðræðurnar taki fimm til sex mánuði og að kosið verði um sameiningartillögu í september. Verði sameiningin samþykkt er skipuð undirbúningsstjórn sem hefur þá sex til sjö mánuði til að undirbúa gildistöku nýs sveitarfélags. Fyrsta sveitarstjórn sameinaðs sveitarfélags yrði þá kosin í maí 2026.

Þjónustusamningur sveitarfélaganna

Skorradalshreppur og Borgarbyggð hafa gert með sér samning um að Borgarbyggð veiti íbúum Skorradalshrepps flesta þá þjónustu sem sveitarfélaginu ber að veita, auk nokkurra þjónustupátta sem ekki eru lögskyld verkefni.

Með samningnum framselur Skorradalshreppur vald til töku ákvarðana til sveitarstjórnar Borgarbyggðar.

Samningurinn nær til eftirtalinna verkefna:

Lögskyld verkefni þar sem Borgarbyggð telst vera leiðandi sveitarfélag:

- a) Málefni grunnskóla, þar á meðal tómstunda- og félagsstarf nemenda sem og frístundaheimili (þó ekki skólaakstur fyrir nemendur úr Skorradalshreppi).
- b) Félagsþjónusta
- c) Barnaverndarþjónusta
- d) Þjónusta við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir
- e) Brunavarnir

Önnur þjónusta sem Borgarbyggð veitir íbúum Skorradalshrepps aðgang að:

- a) Leikskóli
- b) Tónlistarskóli
- c) Byggðasafn og náttúrugripasafn Safnahúss Borgarfjarðar
- d) Tómstundaakstur úr Grunnskóla Borgarfjarðar í Borgarnes
- e) Vinnuskóli Borgarbyggðar
- f) Bókasafn og önnur söfn Borgarbyggðar

Niðurstöður óformlegra viðræðna

Stjórnsýsla

Þjónusta

Fjárhagur

	Íbúar Borgarbyggðar	Áhrif íbúa verða óbreytt	Þjónusta breytist líklega lítið eða ekki	Ólíklegt að gjaldskrár breytist.
	Íbúar Skorradals-hrepps	- Umboðskeðja órofin - bein þátttaka í kjöri þeirra sem taka ákvarðanir - Skilvirkari stjórnsýsla - Skipulags- og byggingarmál færast á stærri vettvang	- Aðgangur að þjónustu sem ekki fellur undir þjónustusamning, t.d. líkamsrækt fyrir eldri borgara (Janusarverkefni) - Þjónusta til íbúa verður tryggð.	- Fasteignaskattar myndu líklega lækka - Sorphirðugjöld myndu líklega hækka - Útsvar mun líklega hækka
	Saman	- Fulltrúum í sameiginlegum stjórnun og ráðum mun líklega fækka - Minna flækjustig í stjórnsýslu - Tími starfsmanna nýtist betur í þjónustu frekar en fundahöld í samstarfsverkefnum	Meira jafnræði þjónustu	- Jöfnunarframlög hækka lítillega - Sameiningarframlög 341 m.kr. til lækkunar skulda eða til fjárfestinga - Tekjur af fasteignasköttum geta lækkað - Kostnaður vegna launa nefnda og sveitarstjórna lækkar. - Aðkeypt þjónusta lækkar, svo sem vegna skipulags- og byggingaframlúna - Lækkun uppgjörskostnaðar (áætlunargerð og ársreikningur)

Vinnustofa

Spurningar til þátttakenda

1. Hvaða tækifæri felast í sameiningu?
2. Hverjar eru áskoranirnar við sameiningu?
3. Hvað væri hægt að gera til að mæta áskorununum?
4. Hvað viljum við alls ekki missa?
5. Hvað finnst þér vera það mikilvægasta sem kom fram í umræðunum?

